

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА

ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, МАРКЕТИНГУ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ

В.о. декана факультету
управління і технологій

д.е.н., проф. Боняр С.М.

« 30 » _____ 2022 р.

ПРОГРАМА

**проходження педагогічної практики
здобувачів вищої освіти**

Рівень вищої освіти третій (доктора філософії (PhD))

галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 051 «Економіка»
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Економіка»
(назва ОПП)

2022–2023 навчальний рік

Програма проходження педагогічної практики для здобувачів третього (доктора філософії (PhD)) рівня вищої освіти, Київ: ДУІТ, 2022. 22 с.

за спеціальністю 051 «Економіка»
ОПП «Економіка»

Розробники:

В.о. декана ФУТ, д.е.н., проф. Боняр С.М. _____

Зав. кафедри ЕМБА, д.е.н., проф. Яновська В.П. _____

В.о. зав. кафедри МПУА, к.е.н., доц. Семенчук Т.Б. _____

Доцент кафедри ЕМБА, к.е.н., доц. Творонович В.І. _____

Програму схвалено на засіданні кафедри економіки, маркетингу та бізнес-адміністрування
Протокол від «27» серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри _____

В.П. Яновська

Програму схвалено на засіданні методичної ради факультету управління і технологій
Протокол від «30» серпня 2022 року № 1

© Боняр С.М., Яновська В.П., Семенчук Т.Б., Творонович В.І., 2022 рік

© Боняр С.М., Яновська В.П., Семенчук Т.Б., Творонович В.І., 2023 рік

ЗМІСТ

1. ОПИС ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ	4
2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ.....	5
3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ	6
4. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ.....	8
5. ЗМІСТ І ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНИХ ДОКУМЕНТІВ.....	10
6. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ	11
7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ.....	12
ДОДАТКИ	15

1. ОПИС ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ

Програма педагогічної практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Державному університеті інфраструктури та технологій (надалі ДУІТ) розроблена на підставі: Положення Про педагогічну практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Державному університеті інфраструктури та технологій, затвердженому рішенням Вченої ради університету від 31.03.2021 р., протокол № 8 та Наказом Ректора від 03.04.2021 р.; Закону України «Про вищу освіту»; Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»; Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261; Положення про відділ аспірантури і докторантури Державному університеті інфраструктури та технологій; Положення про організацію освітнього процесу у Державному університеті інфраструктури та технологій; Положення про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних, науково-педагогічних працівників Державному університеті інфраструктури та технологій; Положення про академічну доброчесність у Державному університеті інфраструктури та технологій, а також інших чинних нормативно-правових актів і регламентує порядок проходження педагогічної практики аспірантами з відривом та без відриву від виробництва.

Педагогічна практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є етапом практичної та професійної підготовки аспірантів до науково-педагогічної діяльності. Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провести власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, та захистити дисертацію.

Освітньо-наукова програма аспірантури Державному університеті інфраструктури та технологій має включати не менше чотирьох складових, що передбачають набуття аспірантом компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій, однією з яких є набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять.

Основним призначенням педагогічної практики є вироблення і закріплення педагогічних навичок, вдосконалення знань, необхідних для роботи у закладах вищої освіти, формування вмій, застосування їх у навчальному процесі під час виконання функцій викладача.

Педагогічна практика аспіранта включає розробку, вдосконалення та викладання окремих тем навчальних дисциплін (відповідно до профілю та теми дисертаційної роботи), навчально-методичну роботу, ознайомлення з особливостями й принципами організації навчального процесу в закладах вищої освіти. Організатором педагогічної практики є кафедра, за якою закріплений аспірант. Базою для проведення педагогічної практики є університет та його структурні підрозділи.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Метою педагогічної практики аспірантів є набуття навичок та вмінь викладацької діяльності, як способу впровадження новітніх знань та власних наукових доробків, у процес підготовки студентів за освітніми ступенями «Молодший бакалавр», «Бакалавр», «Магістр»; формування системи компетентностей майбутніх науково-педагогічних працівників, здатних здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери освіти (відповідної спеціальності), створювати та впроваджувати новий зміст освіти та новітні методики (технології) навчання.

У результаті проходження педагогічної практики, аспіранти повинні опанувати і знати:

- методичку організації навчального процесу у закладах вищої освіти;
- складові та зміст викладацької діяльності;
- сучасні техніки підготовки й проведення занять, організації самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- основи науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти.

Педагогічна практика аспірантів спрямовується на формування таких **вмінь**:

- структурувати та дидактично грамотно перетворювати наукові знання у навчальний матеріал;
- раціонально диференціювати й систематизувати навчальні задачі;
- застосовувати новітні освітні технології, методи та засоби інтерактивного навчання, розробляти ситуаційні вправи, тестові завдання;
- розробляти навчальні та робочі програми навчальної дисципліни;
- визначати структурні елементи лекційного, семінарського, практичного заняття відповідно до встановленої мети;
- розробляти методичні матеріали для всіх видів навчальної роботи;
- розробляти й застосовувати прогресивні системи діагностики, контролю та оцінювання ефективності навчання;
- оформляти документацію щодо планування та результатів викладацької діяльності.

Процес проходження педагогічної практики скерований на формування у аспірантів наступних компетентностей або їх елементів та результатів навчання.

Інтегральна компетентність:

- здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальну компетентність:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Компетентності, пов'язані з педагогічною діяльністю:

- здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами.

- здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.

- здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Організація та проведення педагогічної практики покладається на кафедру, за якою закріплений аспірант і яка за програмою педагогічної практики:

- розробляє тематику індивідуальних завдань;
- здійснює загальне керівництво і контроль за процесом проходження педагогічної практики аспірантами;
- повідомляє аспірантів про зміст, порядок проходження та систему звітності з педагогічної практики;
- аналізує результати виконання аспірантами програми педагогічної практики на засіданнях кафедри.

Педагогічна практика проводиться після вивчення курсу «Інформаційні та інноваційні технології у науковій та освітній діяльності».

Проведення педагогічної практики передбачає три етапи:

- початковий (орієнтовний обсяг становить не менше 1 кредиту ЄКТС);
- основний (орієнтовний обсяг становить не менше 1 кредитів ЄКТС);
- заключний (орієнтовний обсяг становить не менше 1 кредиту ЄКТС).

На початковому етапі практикант має:

- з'ясувати функції, мету, завдання практики;
- скласти індивідуальний план проходження практики;
- ознайомитися з організаційною, навчально-методичною та науковою роботою кафедри, нормативно-правовою базою, що регламентує організацію освітнього процесу в університеті;

- відвідати заняття провідних викладачів кафедр і факультету.

На основному етапі практики практикант має:

- укласти розгорнуті план-конспекти занять, обговорити їх з науковим керівником/керівником практики від кафедри;

- підготувати необхідні методичні та дидактичні матеріали, технології для проведення занять;

- провести на належному науково-методичному рівні заняття згідно індивідуального плану;

- взяти участь у засіданнях кафедри, наукових семінарах (конференціях).

На заключному етапі практикант має:

- підготувати звітні матеріали за підсумками проходження практики і надати керівнику практики з метою перевірки та оцінювання;

- захистити результати практики у встановленому порядку.

Організатором педагогічної практики є кафедра, за якою закріплений аспірант. Базою педагогічної практики може бути випускова кафедра або інші кафедри факультету, на якій виконується проходження практики. Крім того, аспірант може пройти практику на аналогічних кафедрах інших закладів вищої освіти.

Для аспірантів, зарахованих з посад науково-педагогічних працівників, які мають педагогічний стаж, або які поєднують навчання з науково-педагогічною діяльністю, практика рішенням кафедри може бути скорочена або перезарахована (за умови надання позитивної характеристики з місця роботи).

Керівник практики узгоджує організаційні питання проведення практики з кафедрами, приймає участь у формуванні наказу про проведення педагогічної практики аспірантів. Безпосереднє керівництво педагогічною практикою, науково-методичне консультування та контроль за проходженням практики аспіранта здійснює науковий керівник/керівник практики від кафедри, який:

- добирає тематику занять та академічні групи для проведення педагогічної практики;

- надає методичну допомогу практиканту у плануванні та організації навчальної взаємодії;

- контролює роботу аспіранта, відвідує його заняття та інші види роботи зі студентами, здійснює заходи щодо усунення недоліків у організації практики;

- консультує з питань оформлення документів;

- оцінює роботу аспіранта і готує відгук про його роботу під час проходження практики.

4. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Аспіранти проходять педагогічну практику відповідно до ухваленого плану проходження педагогічної практики на кафедрах університету під керівництвом наукового керівника, який забезпечує загальне керівництво педагогічною практикою та науково-методичне консультування.

Терміни проходження практики відображаються в Індивідуальному плані роботи аспіранта, затверджуються науковим керівником, завідувачем кафедри, за якою закріплений аспірант.

Загальний обсяг педагогічної практики становить 3 кредити ЄКТС (90 год.) у четвертому семестрі навчання, а саме: 30 год. – аудиторна робота (з них: 10 год. – відвідування та аналіз занять; 2 год. – проведення семінарського (практичного) заняття; 8 год. – інша навчально-організаційна робота); 74 год. – позааудиторна робота (розробка навчально-методичного забезпечення: підготовка презентаційного матеріалу до семінарського заняття, підготовка методичних вказівок до практичного заняття, отримання консультацій, написання та оформлення звіту з педагогічної практики).

Індивідуальне завдання розробляється керівником практики і видається аспіранту. Індивідуальне завдання повинно враховувати проблематику дисертаційного дослідження, передбачати застосування найбільш ефективних форм впровадження одержаних наукових результатів у навчальний процес. Індивідуальне завдання може бути спрямоване на керівництво науковими дослідженнями студентів, котрі здобувають вищу освіту за освітніми ступенями «Молодший бакалавр», «Бакалавр», «Магістр», включати консультативну допомогу студентам щодо їх участі у наукових та науково-практичних конференціях молодих вчених.

Педагогічна практика аспірантів може передбачати таку послідовність її проходження:

- складання та затвердження керівником індивідуального плану педагогічної практики;
- ознайомлення з організацією навчального процесу у закладі вищої освіти;
- вивчення досвіду викладання викладачів університету під час відвідування аудиторних занять, перейняття досвіду навчально-методичної роботи та діагностики знань студентів;
- визначення навчальної дисципліни, теми лекційного та/або семінарського заняття, що підлягатимуть подальшому опрацюванню, методичному забезпеченню та безпосередньому викладанню перед студентською аудиторією;
- навчально-методична робота у відповідності до змісту обраної до опрацювання теми, формування презентаційного матеріалу, ситуаційних вправ та/або розрахункових завдань, що застосовуватимуться під час проведення аудиторних занять;
- підготовка до виконання та власне виконання індивідуального завдання;
- проведення семінару;

- дотримуватись принципів академічної доброчесності, використовуючи у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірені та достовірні джерела інформації та грамотно посилатися на них;

- формування звіту за результатами проходження педагогічної практики та його оформлення у відповідності до діючих вимог;

- захист звіту з педагогічної практики.

Відвідуючи заняття викладачів університету, аспіранти повинні ознайомитися з різними способами структурування й представлення навчального матеріалу, методами активізації навчальної діяльності, особливостями професійної риторики, процедурою та прийомами оцінювання результатів навчання у закладах вищої освіти.

Зміст педагогічної практики аспірантів узгоджений з напрямками діяльності науково-педагогічних працівників: навчальною, методичною, науковою і організаційною.

Навчальна робота аспірантів-практикантів включає:

- підготовку та проведення на належному рівні навчального заняття (семінарського та/або практичного заняття) у присутності керівника практики;

- підбір і використання сучасних наочних матеріалів в процесі проведення заняття (презентації, відеофільми, віртуальні екскурсії тощо);

- розробку і використання на заняттях інтерактивних форм роботи зі студентами, інших технологій навчання.

Методична робота аспірантів-практикантів включає (вибір узгоджується з керівником практики):

- ознайомлення з організацією навчальної та методичної роботи кафедри та факультету;

- ознайомлення з освітніми програмами та навчальними планами;

- ознайомлення з навчально-методичним комплексом дисципліни (силабус дисципліни, робоча програма навчальної дисципліни, теми і плани лекцій, практичних, семінарських занять, завдання для самостійної роботи, засоби контролю знань (для поточного і підсумкового контролю));

- ознайомлення з матеріалами методичного забезпечення вивчення навчальної дисципліни (підручники, навчальні посібники, тексти лекцій, інструктивно-методичні матеріали до практичних, семінарських занять, самостійної роботи);

- ознайомлення з тематикою курсових та кваліфікаційних робіт, інструктивно-методичними матеріалами до їх виконання і захисту;

- підбір і підготовку наочного матеріалу (презентацій, таблиць, рисунків, схем тощо);

- розробку завдань до практичного заняття (ситуативних, розрахункових).

Науково-педагогічна робота аспірантів-практикантів включає такі види діяльності (вибір узгоджується з керівником практики):

- участь у роботі кафедри;

- участь у проведенні наукових семінарів, конференцій кафедри, факультету, університету;

- участь у залученні студентів до наукової роботи, підготовці та проведенні засідання студентського наукового гуртка/товариства/проблемної групи, конкурсу студентських наукових робіт;

Організаційна робота аспірантів-практикантів включає (вибір узгоджується з керівником практики):

- відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських, індивідуальних занять) фахівців кафедри та факультету, інших аспірантів та їх педагогічний аналіз;

- участь у засіданні кафедри;

- участь у вебінарах, відео-конференціях, інтернет-конференціях освітнього спрямування за допомогою мережі Інтернет.

- знайомство з системою електронного навчання. Аналіз (розробка) матеріалів навчальних занять за темою дисертаційного дослідження для онлайн-платформи Zoom.

5. ЗМІСТ І ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНИХ ДОКУМЕНТІВ

За підсумками проходження педагогічної практики аспірант представляє на кафедрі документи:

Індивідуальний план проходження практики (Додаток А);

Щоденник практики (Додаток Б);

Звіт про роботу, яку виконано під час практики (Додаток В).

Підсумки практики та результати її захисту аспірантами узагальнюються та відображаються в протоколі засідання кафедри, витяг з якого подається до відділу аспірантури та докторантури ДУІТ.

Аспіранту, який не виконав програму практики, отримав негативний відгук-характеристику керівника практики або незадовільну оцінку за результатами захисту, надається право повторного її проходження та захисту у встановленому порядку.

Індивідуальний план проходження педагогічної практики розробляється аспірантом на основі програми педагогічної практики під керівництвом керівника практики. Індивідуальний план проходження педагогічної практики складається з трьох розділів, в яких вказуються організаційні, практичні та звітні заходи.

Щоденник проходження педагогічної практики регулярно ведеться аспірантом і віддзеркалює хід виконання запланованих заходів, а також причини їх невиконання. Перед закінченням педагогічної практики аспірант повинен погодити зміст виконаної та відображеної у щоденнику роботи із керівником практики та скласти звіт за встановленою формою.

У звіті про роботу, яку виконано під час практики, аспірант наводить стислий опис виконаної ним роботи орієнтуючись на зміст педагогічної практики.

6. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

До захисту практики допускаються здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії, які у повному обсязі виконали щоденник практики і надали звіт про проходження практики. Результати практики та її захист оцінюються на підставі наданих звітних документів, а також висновків, які відображені у відгуку-характеристиці керівника практики.

Підсумковий контроль з педагогічної практики відбувається у формі диференційованого заліку (захист звіту). При визначенні підсумкової оцінки враховуються результати оцінювання з усіх видів робіт (навчальної, методичної, організаційної), передбачених програмою практики.

Критерії оцінювання роботи аспірантів-практикантів.

Результати практики оцінюються за 100-бальною шкалою, приведеною у таблиці 1. Відповідно до 100-бальної шкали, оцінка виставляється за певні види роботи, наведені в таблиці 2.

Таблиця 1

Шкала оцінювання результатів проходження педагогічної практики

Сума балів за 100-бальною шкалою	Рівень результатів	Оцінка за національною системою	Оцінка за шкалою ECTS
90 - 100	Високий	Зараховано	A
82 - 89	Достатній		B
75 - 81			C
64 - 74			D
60 - 63	Середній		E
35 - 59	Низький	Не зараховано	FX
1 - 34			F

Таблиця 2

Види діяльності для оцінювання педагогічної практики

№ з/п	Види роботи	Кількість балів	
		мін.	макс.
1	Підбір контенту до опрацювання	10	20
2	Відвідування лекцій, практичних занять	5	10
3	Підготовка презентаційних матеріалів до семінару	15	20
4	Підготовка методичних вказівок до практичного заняття	15	20
5	Проведення семінару	10	20
6	Оформлення звітної документації	5	10
Всього		60	100

Оцінки максимального рівня аспірант отримує за:

- творчий підхід до виконання теоретичних завдань практики;
- підготовку логічного, змістовного семінару та методичних вказівок до практичного заняття;
- своєчасно наданий, акуратно і правильно оформлений пакет звітних документів;
- повне викладення змісту виконаних робіт під час проходження педагогічної практики (в доповіді під час звіту).

У випадку отримання мінімальних оцінок аспірант:

- недбало виконав теоретичні завдання практики;
- підготував презентаційні матеріали до семінару та методичні вказівки до практичного заняття, які лише частково висвітлюють тематику, вибрану для викладання;

- своєчасно надав пакет звітних документів, але мав суттєві зауваженнями стосовно його оформлення;

- нелогічно, неповно описав власну діяльність під час виконання проходження педагогічної (в доповіді під час звіту).

Результати проходження педагогічної практики відображуються в Індивідуальному плані роботи аспіранта, затверджуються науковим керівником та завідувачем кафедри. Педагогічна практика може бути зарахована здобувачу вищої освіти ступеня доктора філософії без її проходження під час навчання в аспірантурі, якщо здобувач на момент проходження педагогічної практики працює на посадах асистента, викладача кафедри та має досвід навчально-методичної роботи, що підтверджується відповідними розробками. У такому випадку кафедра, до якої закріплений аспірант надає витяг із протоколу засідання кафедри про відповідність навчальної та методичної роботи аспіранта вимогам щодо проходження педагогічної практики, що є підставою для зарахування педагогічної практики з найвищим балом.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: підручник. К.: Либідь, 1998. 560 с.
2. Барановська Л.В. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посібн. Київ: НАУ, 2015. 240 с.
3. Біляковська О.О. Дидактика вищої школи: навч. посібн. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 360 с.
4. Буйницька О.П. Інформаційні технології та технічні засоби навчання: навч. посіб. для студ. Київ: Центр учб. л-ри, 2018. 240 с.
5. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 384 с.
6. Закалик Г.М., Терлецька Ю.М., Шувар Н.М. Психологія розвитку та успіху особистості: навч. посіб. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. 488 с.
7. Закон України «Про вищу освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

8. Закон України «Про освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
9. Калашнікова С. Розвиток лідерського потенціалу сучасного університету. Проект TEMPUS «Освіта для лідерства, інтелігентності та розвитку таланту» Інститут вищої освіти НАПН України. Київ, 2016. 46 с. <https://core.ac.uk/download/pdf/84274006.pdf>
10. Кодекс академічної доброчесності. Затверджено Вченою радою ДУІТ, протокол № 6 від 28.11.2019 р. Затверджено Наказом Державного університету інфраструктури та технологій № 02.1-04-6667/з. <https://duit.edu.ua/educational-activities/academic-virtue/>
11. Кравченко В.М. Модернізація професійної підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури: теорія і практика: монографія / В.М. Кравченко. – Запоріжжя: КПУ, 2016. – 435 с.
12. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи. К.: Знання, 2005. 486 с.
13. Левченко Т.І. Європейська освіта: конвергенція та дивергенція. Вінниця, 2007.
14. Лекції з педагогіки вищої школи. За ред. В.І. Лозової. Харків: ОВС, 2006. 496 с.
15. Мороз О.Г. Педагогіка і психологія вищої школи. К.: НПУ, 2003. 267 с.
16. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: навч. посібн. К.: Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
17. Ненно І.М. Управління ключовими процедурами забезпечення якості вищої освіти. Монографія (розділ 2) //Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика: монографія. Книга сьома / за ред. д.е.н., проф. Кузнецова Е.А. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. С. 28-43. <http://dSPACE.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/29865/1/28-42.pdf>
18. Освітні технології: навч.-метод. посіб. За заг. ред. О.М. Пехоти. К.: А.С.К., 2001. 256 с.
19. Педагогіка вищої школи. За ред. З.Н. Курлянд. К.: Знання, 2005. 399 с.
20. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: підручник. Київ: Каравела, 2017. 360 с.
21. Положення про організацію освітнього процесу в державному університеті інфраструктури та технологій. Затверджено Наказом ДУІТ від 02.04.2021 р. № 12-04-206/з. <https://duit.edu.ua/educational-activities/education-language/>
22. Положення про педагогічну практику здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Державному університеті інфраструктури та технологій. Затверджено Вченою радою ДУІТ, протокол № 8 від 31.01.2021 р. Введено в дію Наказом в.о. ректора ДУІТ від 04.09.2020 р. № 35-04-343/з. <https://duit.edu.ua/research-activities/postgraduate-and-doctoral-studies/regulations/>
23. Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Державному університеті інфраструктури та технологій. Затверджено Вченою радою ДУІТ, протокол № 1 від 03.09.2020 р. Введено в дію Наказом ректора ДУІТ від 04.09.2020 р. № 35-04-343/з. <https://duit.edu.ua/research-activities/postgraduate-and-doctoral-studies/regulations/>
24. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості у Державному університеті інфраструктури та технологій. Затверджено Вченою радою ДУІТ, протокол № 8 від 30.01.2020 р. Затверджено Наказом Державного університету інфраструктури та технологій від 03.02.2020 р. № 02.1-04-64/з. <https://duit.edu.ua/educational-activities/ensuring-the-quality-of-education/internal-quality-assurance-system-of-education/>
25. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності / Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12. 2015 р., № 1187. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>
26. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій / Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11. 2011 р., № 1341. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
27. Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти / Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019, № 977 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text>

28. Професійний стандарт на групу професій «Викладач вищої освіти» / Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.03.2021 р. № 610. https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/325-610_vikladaci_zakladiv_visoi_osviti.pdf

29. Рашкевич Ю. Болонський процес і нова парадигма вищої освіти http://www.ihed.org.ua/images/doc/04_2016_Rashkevych_BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf

30. Система забезпечення якості вищої освіти в Україні: розвиток на засадах європейських стандартів та рекомендацій : посібник / В. Кухарський, О. Осередчук, М. Мазуркевич та ін.; за ред. В. Кухарського, О. Осередчук. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 408 с.

31. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). Київ, 2015. 36 с. https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf

32. Сущенко А.В., Кравченко В.М., Кузьменко Ю.А., Андреева К.О. Професійна підготовка майбутніх педагогів закладів вищої освіти на засадах менторства як педагогічна проблема. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах: зб. наук. пр. / [редкол.: А.В. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя, 2021. Т. 2. Вип. 79. С. 124-12 http://www.pedagogyjournal.kpu.zp.ua/archive/2021/79/part_2/23.pdf

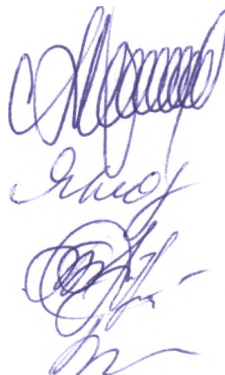
Розробники програми практики

в.о. декана ФУТ, д.е.н., проф.

зав.каф. ЕМБА, д.е.н., проф.

в.о. зав.каф. МПУА, к.е.н., доц.

доцент каф. ЕМБА, к.е.н., доц.

Світлана БОНЯР

Вікторія ЯНОВСЬКА

Тетяна СЕМЕЧУК

Вікторія ТВОРОНОВИЧ

ДОДАТКИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

“ ” _____ 202_ р.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
проходження педагогічної практики здобувачем вищої освіти ступеня доктора
філософії, який навчається в ДУІТ

(прізвище, ім'я, по батькові)

у період з « » _____ 20__ року по « » _____ 20__ року

№ п/п	Заплановані заходи	Термін виконання	Відмітка про виконання	Примітка
1	Методична робота			
	ознайомлення із плануванням та організацією освітнього та методичного процесу закладу вищої освіти	16–20.05.2022	виконано	
	підготовка навчально-методичних матеріалів	23–30.05.2022	виконано	
2	Навчально-організаційна робота			
	відвідування лекційних, семінарських та практичних занять викладачів кафедри	16–20.05.2022	виконано	
	проведення занять	23–30.05.2022	виконано	
	інша навчально-організаційна робота	16–30.05.2022	виконано	
3	Звітні заходи:			
	формування звіту за результатами проходження педагогічної практики та його оформлення у відповідності до діючих вимог	16–29.05.2022	виконано	
	захист звіту з педагогічної практики	30.05.2022	виконано	

Здобувач (аспірант)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ПОГОДЖЕНО:

Керівник практики

(підпис)

(прізвище та ініціали)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

ЩОДЕННИК ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Аспіранта:

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Спеціальності

ОПП:

Форма навчання:

Кафедра:

Керівник педагогічної
практики

Період проходження
практики:

з «__» _____ 20__ року по «__» _____ 20__ року

Завдання педагогічної практики

Мета педагогічної практики - поглиблення і розширення професійних компетентних якостей необхідних для майбутньої самостійної науково-педагогічної діяльності.

Завдання педагогічної практики: застосування теоретичних знань із спеціальних і психолого-педагогічних дисциплін у вирішенні конкретних педагогічних завдань та ситуацій; формування психолого-педагогічних та методичних умінь викладання відповідних навчальних дисциплін у системі вищої школи; вироблення умінь організації основних форм навчання у вищій школі, застосування сучасних технологій і методик навчання; формування умінь професійного і педагогічного спілкування зі студентською аудиторією; виховання досвіду викладацької роботи, морально-етичних якостей викладача вищої школи, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в професійній самоосвіті та саморозвитку.

Зміст педагогічної практики

Педагогічна практика має містити такі види робіт:

- методична робота:
 - ознайомлення із плануванням та організацією освітнього та методичного процесу закладу вищої освіти (до 20 год., з них 4 год. індивідуальні консультації керівника практики, 16 год. самостійне опрацювання інформації);
 - підготовка презентаційних і методичних матеріалів до навчальних занять (до 50 год., з них 6 год. індивідуальні консультації керівника практики, 44 год. самостійна робота);
- навчально-організаційна робота:
 - відвідування лекційних та практичних занять викладачів кафедр (до 10 год.);
 - проведення семінарського (практичного) заняття (не більше 2 годин);
 - інша навчально-організаційна робота (участь у засіданнях кафедри, наукових семінарах (конференціях) тощо) (не менше 8 год).

Загальна кількість: 90 год.

ВИКОНАНІ ВИДИ РОБІТ

1. Методична робота

ознайомлення із плануванням та організацією освітнього та методичного процесу закладу вищої освіти (до 20 год)

№ з/п	Дата	Зміст роботи	Відмітка про виконання

підготовка навчально-методичних матеріалів (до 10 год)

№ з/п	Дата	Зміст роботи	Відмітка про виконання

2. Навчально-організаційна робота

відвідування лекційних, семінарських та практичних занять викладачів кафедри (до 10 год)

№ з/п	Дата	Дисципліна	Тема	Форма заняття (лекція, семінар, практичне тощо)	ПІБ викладача	Відмітка про виконання

проведення занять (не менше 2 год.)

№ з/п	Дата	Дисципліна	Тема	Форма роботи (лекція, семінар, практичне тощо)	Відмітка про виконання

інша навчально-організаційна робота (не менше 8 год.)

№ з/п	Дата	Зміст роботи	Відмітка про виконання

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

ЗВІТ

проходження педагогічної практики здобувачем вищої освіти ступеня
доктора філософії, який навчається в ДУІТ

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Спеціальності _____

ОПП _____

Керівник практики

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Висновок та зауваження керівника практики _____

_____ (оцінка в балах та за національною шкалою)

Висновок кафедри _____

Захищено: _____ (в балах)

Загальна оцінка: _____ (за національною шкалою)

_____ (за шкалою ECTS: літера та в балах)